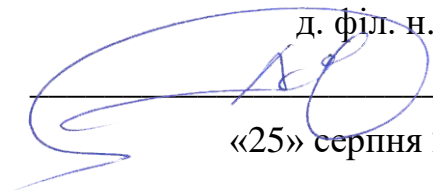

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Кафедра методик дошкільної та початкової освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач
кафедри

д. філ. н. Іліаді О.І

«25» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 15 Дошкільна лінгводидактика

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань

0101 Педагогічна освіта

ОПР

магістр

Спеціальність

012 Дошкільна освіта
(шифр і назва спеціальності)

Факультет

педагогіки та психології
(назва факультету)

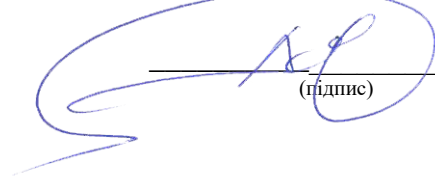
2020 – 2021 навчальний рік

обоча програма з дошкільної лінгводидактики
(назва навчальної дисципліни)
за спеціальністю 012 Дошкільна освіта ОПП Дошкільна освіта

Розробник: канд. пед. наук, ст. викладач Котелянець Ю.С.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри методик дошкільної та початкової освіти
Протокол від «25» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри методик дошкільної та початкової освіти

_____ (д. філ. н., Іліаді О.І.)
(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання*
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Галузь знань __0101 Педагогічна освіта_ (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
Блоків/модулів – 2	Напрямок підготовки/ спеціальність: 012 Дошкільна освіта (шифр і назва)	Рік підготовки	
Розділів/змістових модулів – 2		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 120.год.		1-й	
		Вид контролю:	
	Залік		
		Лекції	
		4год	
		Практичні, семінарські:	
		4 год.	
		Лабораторні:	
		-	
		Самостійна робота:	
		93 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		-	
		Консультації:	
		-	
	Освітньо-професійний рівень: _____ магістр_____		

2. Мета та завдання дисципліни

МЕТА КУРСУ: підготовка до професійно-мовленнєвої діяльності вихователів дошкільних закладів, оволодіння ними комплексом лінгводидактичних знань, умінь і навичок з метою своєчасного і ефективного розвитку мовлення і навчання рідної мови дітей дошкільного віку.

ЗАВДАННЯ КУРСУ:

- **теоретико-методологічні** - знання наукових філософських, психологічних, природничих засад побудови методики навчання рідної мови в дошкільному закладі;
- **лінгвістичні** - озброєння студентів науковими знаннями з мовознавства, які є обов'язковою умовою ефективності розробки навчальних технологій мовленнєвої діяльності та спілкування дітей дошкільного віку з кожного розділу методики;
- **когнітивні** - ознайомлення майбутніх вихователів з Базовим компонентом дошкільної освіти, Базовою й тематичними програмами, та навчально-методичними посібниками з розвитку мовлення дітей на різних етапах дошкільного дитинства;
- **лінгводидактичні** - озброєння студентів варіативними технологіями розвитку мовлення і навчання дітей від народження до 6 років рідної мови; формування у них системи лінгводидактичних знань, умінь і навичок;
- **проективно-прогностичні** - формування у студентів умінь і навичок планування різних видів роботи з розвитку мовлення: в різних вікових групах; з дітьми різних категорій і за різних соціальних умов (обдаровані діти, діти з тимчасовими затримками мовленнєвого розвитку, діти з мовленнєвими вадами, діти що виховуються в дошкільних закладах різного типу (спеціалізованих, профільних і та ін.), У дитячих будинках та будинках немовлят, у сім'ї);
- **корекційні** - прищеплення студентам навичок коригування відхилень і вад у мовленні дітей, що виникли за різних причин;
- **аксіологічні** - формування в майбутніх вихователів знань, умінь і навичок оцінки і контролю за навчально-мовленнєвою діяльністю як дітей, так і за організацією і здійсненням навчально-мовленнєвої діяльності вихователями дошкільних закладів.

Програмні компетентності

КС-1. Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

КС-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами

КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН01 Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

ПРН02 Упроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПРН07 Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.

ПРН08 Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН09 Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.

ПРН10 Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

Програма складається з 2 модулів (кредити) – 120 годин: 4 год. лекційних, 4год. практичних, 93 годин самостійної позааудиторної роботи. Вивчення студентами навчальної дисципліни " Дошкільна лінгводидактика" завершується складанням екзамену.

3.Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади дошкільної лінгводидактики

Тема 1. Наукові основи дошкільної лінгводидактики

Тема 2. Історичний огляд становлення і розвитку дошкільної лінгводидактики

Змістовий модуль 2. Зміст, засоби, форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей

Тема 1. Завдання, зміст, форми і засоби розвитку мови. Базовий компонент дошкільної освіти.

Змістовий модуль 3. Теорія і методика розвитку мовлення дошкільників у навчально-мовленнєвій діяльності

Тема 1. Виховання звукової культури мовлення у ранньому та дошкільному віці

Тема 2. Завдання, зміст та форми словникової роботи .

Тема 3. Методика розвитку зв'язного мовлення у дітей

Тема 4. Методика навчання розповіді дітей

Тема 5. Методика розвитку діалогічного мовлення

Тема 6. Методика розвитку виразності мовлення

Змістовий модуль 4 Організаційно-методична робота з розвитку мовлення дітей у ДНЗ

Тема 1 Моделювання занять у дошкільному закладі

Змістовий модуль 5. Наступність і перспективність навчання дітей рідної мови в дошкільних закладах освіти та першому класі

Тема 1 Формування мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку до навчання у школі

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади дошкільної лінгводидактики												
Тема 1. Теоретико-методологічні засади дошкільної лінгводидактики.		2					13					
Разом за змістовим		2					13					

модулем 1											
Змістовий модуль 2. Зміст, засоби, форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей											
Тема 1. Методика словникової роботи в дошкільному закладі		2				10					
Тема 2. Зміст, засоби, форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей			4			70					
Разом за весь період навчання		4	4			93					

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Не передбачено	
2		

6. Теми практичних занять

Тема 1. Зміст, засоби, форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей. (4год.- пр.)

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Не передбачено	
2		

8. Самостійна робота

1. Зробіть письмовий аналіз Базового компонента дошкільної освіти в Україні (Дошкільне виховання. – № 9. – 2012. – С. 15–18) щодо розвитку мовлення дітей дошкільного віку.

2. Проаналізуйте зміст усіх чинних програм дошкільної освіти щодо визначення в них змісту та завдань роботи з дітьми з розвитку мовлення.

3. Підберіть систему ігор і вправ на розвиток словника, граматичної правильності мовлення, звукової культури мовлення.

4. Доберіть, користуючись мережею Internet, відеоматеріали, які сприятимуть розвитку мовлення та творчості дітей старшого дошкільного віку.

5. Підготувати по 10 дидактичних ігор на розвиток словника, граматичної правильності мовлення.

6. Скласти конспекти занять для молодшої, середньої та старшої групи (тематичні і комплексні).
7. Підібрати прислів'я, приказки (по 10) для дітей різної вікової категорії.
8. Підібрати сюжетні та пейзажні картини для опису.
9. Підготувати систему вправ для підготовки руки дитини до письма.

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено

10. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

За джерелом знань:

словесні: розповідь, пояснення, лекція, інструктаж, бесіда, дискусія, диспут;

наочні: демонстрація, ілюстрація;

практичні: практичні роботи, вправи, розробка конспектів занять, аналіз навчальних програм, підручників, робота з різними джерелами інформації; підготовка рефератів, доповідей, повідомлень, мультимедійних презентацій, аналіз проблемних ситуацій, метод проектів, розробка дидактичних ігор тощо.

За характером навчально пізнавальної діяльності студентів: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково пошуковий; пошуковий, дослідницький.

Дистанційні методи навчання: телекомунікаційні методи (інтерактивні лекції, практичні заняття, on-line консультації в режимі Zoom-конференцій, робота у Viber-групах), самостійна робота студентів з освітніми ресурсами (освітні платформи Google Classroom).

Оцінювання:

Підсумкове: екзамен

Поточне: фронтальне та індивідуальне усне опитування, письмове опитування, перевірка практичних робіт, перевірка планів-конспектів занять, перевірка виконання самостійної роботи, захист рефератів, повідомлень, мультимедійних презентацій, проектів; контрольна робота; тестування, перевірки виконаних завдань з використанням навчальних платформ Zoom, Google Classroom, а також месенджеру Viber тощо.

ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ

З дисципліни передбачена така форма семестрового контролю, як екзамен, який проводиться у кінці семестру.

Першим етапом семестрового контролю є визначення підсумкової семестрової модульної оцінки як суми підсумкових модульних оцінок, отриманих за результатами засвоєння всіх модулів.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного, модульного контролю та відповідає підсумковій семестровій модульній оцінці. Екзамен проводиться в кінці семестру.

У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2			Підсумкова
T1	Самостійна робота	МОДУЛЬ № 1	T2	Самостійна робота	МОДУЛЬ № 2	100
15	35	50	15	35	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ підручники та навчальні посібники;
- ✓ навчально-методичні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;

14. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. Київ, 2012. 125с.
2. Білан О.І. Організація роботи і планування з навчання дошкільників розповідання засобами ілюстрації. Львів, 2003. 90с.
3. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і практика. Запоріжжя «Просвіта», 2000. 140с.

4. Богуш А., Шиліна Н. Мовленнєва готовність старших дошкільників до навчання в школі. Одеса, 2003. 110 с.
5. Богуш А.М. Готуємо руку дитини до письма. Тернопіль «Мандрівець», 1999. 190 с.
6. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. Київ : Видавничий дім «Слово», 2011(2013). 704 с. 7. Богуш А.М. Методика розвитку рідної мови і ознайомлення з навколишнім у дошкільному закладі. Практикум. Київ : Вища школа, 1995. 80с.
8. Богуш А.М., Мовленнєва діяльність, мовленнєве спілкування, розвиток мовлення. Запоріжжя, 2011. 120с.
9. Богуш А.М. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку. Підручник для студентів вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти. / А.М. Богуш, Н.В. Гавриш, О.В. Саприкіна. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2009. 408 с.
10. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Організація художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах. Київ : Слово, 2006. 82с.
11. Богуш А.М., Лисенко Н.В. Українське народознавство в дошкільному закладі. Київ: Вища школа, 2005. 152с.
12. Богуш А.М., Гавриш Н.В., Котик Т.М. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у дошкільному закладі. Одеса, 2012. 162с.
13. Богуш А.М., Малиновська Н.В. Перші кроки грамоти: перед шкільний вік. Київ : «Слово», 2013. 420с.
14. Богуш А.М., Орланова Н.П., Зеленко Н.І., Лихолетова В.К. К., Методика розвитку мови і ознайомлення з навколишнім в дошкільному закладі. Київ : Вища школа, 2005. 412с.
15. Впевнений старт. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку. Тернопіль: Мандрівець, 2012. 62с.
16. Гавриш Н. Розвиток зв'язного мовлення дошкільнят. Київ, 2006. 100с. 17. Гавриш Н. Художнє слово і дитяче мовлення. Київ, 2005. 200 с. 18. Гончаренко А.М. Розвиток мовленнєвої компетенції старших дошкільників. Київ : Світич, 2009. 128с.
19. Дитина: програма виховання і навчання дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту: О.В. Огнев'юк, К.І. Волинець, нук. Кер. Програмою: О.В. Проскура та ін.. / Мін. осв. і наук., мол. та спроту України, Головн. упр. осв. і наук. викон. орг.. Київміськради (КМДА), Київ. У-нт ім. Б. Грінченка. 3-тє вид. доопр. Та доп. Київ, ун-т ім.. Б. Грінченка, 2012. 492 с.
20. Дошкільна лінгводидактика. Хрестоматія. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів / Упорядник Богуш А.М. Частина I та II. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2005. 720 с.
21. Методичні рекомендації до Програми виховання і навчання дітей від двох до семи років «Дитина» / наук. кер. проекту: О. В. Огнев'юк; наук. ред. Н. В. Кудикіна, В. У. Кузьменко; авт. кол.: Е. В. Белкіна, Н. І. Богданець-Білооскаленко, О. Л. Богініч, З. Н. Борисова, М. С. Вашуленко [та ін.] / Мін. осв. і наук. мол. т спорту України, Головн. упр. осв. і наук. викон. орг. Київміськради (КМДА), Київ, ун-т ім. Б. Грінченка. 3-є вид. доопр. та доп. Київ, ун-т Б. Грінченка, 2012. 400 с.
22. Піроженко Т.О. Мовленнєве зростання дошкільника. Київ : Грайлик, 1999. 200с.
23. Товкач І. Є. Дидактичні ігри мовленнєвого змісту / А. В. Пасічник, І. Є. Товкач // Ігрова діяльність у дошкільній освіті п'ятирічних дітей (педагогічний супровід до програми «Дитина») : навч.-метод. посіб. / Г. В. Беленька, В. М. Вертугіна, Ю. О. Волинець та ін.; за заг. ред. Н. В. Кудикіної. Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 118 с.
24. Товкач І. Любов до книги плекаємо з малку / Дошкільне виховання. 2012. № 11. 50 с.
25. Товкач І. Підготовка студентів до організації роботи з усвідомлення дошкільниками мовлення // Наука і освіта. №7. 2010. С.245-248.
26. Товкач І.Є. Слово. Речення. Звуки: навчальний посібник для дітей старшого

дошкільного віку : у 2 ч. Ч.1 Харків : В-во «Ранок». 2013. 80 с. (Серія «Віконечко у світ грамоти»).

27.Товкач І.Є. Формування мовленнєвої компетентності старшого дошкільника на заняттях / Стандарти дошкільної освіти: Збірник наукових робіт учасників всеукраїнської науково-практичної конференції: (11 квітня 2014 р., м. Київ) / редкол.: В.О. Огнев'юк, Л.Л. Хоружа, В.І. Юрченко, Г.В. Беленька. Київ, ун-т ім. Б.Грінченка, 2014. 350с.

28.Українське дошкілля. Програма розвитку дитини дошкільного віку. Тернопіль: Мандрівець, 2017. 263с.

Додаткова

1. Бенера, В. Є. Теорія та методика розвитку рідної мови дітей : навч.-метод. посіб. / В. Є. Бенера, Н. В. Маліновська. Київ : Слово, 2014. 382 с.

2. Білан О. Навчання розповідання з використанням наочності. Старший дошкільний вік: методичний посібник / О.І.Білан. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 128 с.

3. Білан О. Розповідання за ілюстраціями. Старший дошкільний вік. Київ : Шк. світ, 2011. 120 с.

4. Білан О. Художньо-мовленнєва діяльність дітей старшого дошкільного віку. Львів: Проман, 2007. 64 с.

5. А.Богуш, Н.Луцан. Мовленнєво-ігрова діяльність дошкільників: мовленнєві ігри, ситуації, вправи. Навчально-методичний посібник. Київ : Видавничий дім: Слово, 2008. 256 с.

6. Богуш А. Розвиток образного мовлення дітей старшого дошкільного віку засобами поетичного гумору: навчю посіб. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2014. 200 с.

7. Гавриш Н. Література в освітньому процесі: сучасні технології. // Дошкільне виховання, 2011. №2. С. 4-9.

8. Затія-дивоглядія: Як зробити ляльковий театр другом кожної дитини / Авт.-упор.: О.Тимофєєва, О.Борисенко. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 164 с.

9. Ігрові заняття з розвитку мовлення. 1-2 молодша група / Упорядник В.Сухар Харків : Ранок -НТ, 2008. 192 с.

10.Ігрові заняття з розвитку мовлення. Середня група / Упорядник В.Сухар Харків : Ранок -НТ, 2008. 176 с.

11.Ігрові заняття з розвитку мовлення. Старша група / Упорядник В.Сухар Харків : Ранок -НТ, 2008. 176 с.

12.Крутій К. Діагностика мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку. Запоріжжя, 2005. 208 с. 13.Піроженко Т. Комуникативно-мовленнєвий розвиток дошкільника. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 152 с.

14.Придумай слово: мовні ігри для дошкільнят / В.Сухар. Харків : Ранок, 2011. 160 с.

15.Семенюк Р. Сучасні вимоги до підготовки та проведення занять із мовленнєвого спілкування з дітьми раннього та дошкільного віку. //Палітра педагога, 2009. №5. С. 15-16.

16. Шевцова О. Цікава граматики. Пізнавально-ігрові комплекси з навчання грамоти. Харків : Основа, 2011. 192 с.

17.Яловська О. Пальчики дошкільнят: розвиваємо руку – розвиваємо мозок. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 228 с.

Інтернет-ресурси

1.Закон України «Про дошкільну освіту» Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>

2. Богуш А. М. Про місце оцінки і оцінних суджень у мовленнєвому розвитку дітей. [Електронний ресурс] / А. М. Богуш // Дошкільна освіта. 2014. № 4 (6). Режим доступу: <http://goo.gl/6eZ0A5>.

3.Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика : Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах : [підручник] / За ред. А. М. Богуш. Електронна версія за посиланням: <http://goo.gl/zqraJp> 4.Навчання грамоти дітей дошкільного віку

